

Kremenjak

|| Glasnik hrvatske pučke napredne stranke za krajinu šibensku. ||

„Kremenjak“ izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Kr. Na pò godine Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu. Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. Pojedini broj 4 p (2 novč.)

Srednja škola u Šibeniku.

Srcem punim radosti danas bilježimo, da je evo napokom naša želja ispunjena.

Želja je naša ispunjena sa oba pogleda, biva, da je napokon naš zapušteni grad dobio jednu srednju školu, a ta srednja škola da je realna škola,

Znamenitost, koja se dandanas sve to više dava realnim školama, nećemo ovdje spominjati, to je svakome poznato, ko prati razvitak školstva, koji sve to više udara putem realne, praktične naobrazbe mlađjih naraštaja. U kolikoj god mjeri gimnazije gube važnosti, u tolikoj realne škole nju dobivaju. Reformne realke, stalno je, da imaju budućnost.

Istina, naše je mjesto dobilo tekar nižu realku, ali uz malo volje i energije Šibeniku će biti dana potpuna škola sa svih sedam razreda. Za to se nije bojati.

Ničije zasluge mi nećemo i nesmiemo, kao ljudi dobre volje, smanjivati. Za srednju školu radilo se prije kakvih 12-15 godina. Tada se radilo, da se dobije gimnazija, a glavna briga se vrtjela oko toga, da se našoj biskupiji namakne sredstvo, da odgoji dobar broj beskorisnih klerika za svećeničko zvanje. Tad je stvar bila malne zaspala. P. ed kojih devet godina, moramo priznati istinu, bio je poveo jaku agitaciju za srednju školu D.r Iljadica, zbog česa je bio došao u konflikt sa nekim osobama. Bude li htio, D.r Iljadica će znati mnogo toga kazati i važnim pismima podkrijepiti stvari dosta zanimivih.

D.r Iljadica je onda bio uložio svoje nastojanje, da se Šibeniku dađe realna škola, dokazujući veću potrebu i veću korist za Šibenik od realne škole, nego li od gimnazije.

Ima li ta njegova akcija udjela u uspjehu, koji nam nosi u naše mjesto baš realnu školu, mi sad nećemo isticati, kao što rekosmo, da nećemo u tom pogledu ničije zasluge smanjivati.

Svak, ko je radio za to, bio je dužan da kao građanin, kao Hrvat za to radi. Pa, bez obzira na stranačke razmiriće, spremni smo priznati svačiji zaslužni rad, pa i onaj, pa koliki bio, gradskog zastupnika oko postignuća srednje škole.

Ima već nekoliko mjeseci, mi smo bili sigurni da će Šibeniku biti dana realna škola, kad je u odnosnom odboru bio prihvaćen predlog zastupnika Vukovića u tom smjeru. Pa kad smo pri tome prelazimo preko svih stranačkih ograda, nesapinja nas ovaj čas nikakova različita i oprečna stanovišta stranačko-politička, pa u ovom, za nas važnom, trenu kao dobri građani nemožemo da zanijemo i osobito zaslugu zast. Vukovića, pa će isticamo nađ sve ine tu njegovu zaslugu za postignuća srednje škole.

Na koncu još jedna,

Podignućem realne škole u Šibeniku, veoma lako, da postane suvišnon današnja građanska škola u mjestu. Za tu gradj. školu trošak nosi pokrajina, dočim će za realku nositi država.

Mi odmah sada upozorujemo i pozivljemo cijeli Šibenik i sve odlučujuće faktore, da se usprotive najvećom enegijom svakom umanjenju trošaka sa strane pokrajine za naš grad, te da nedopuste, da se ukine današnja gradj. škola, van pod jednim jedinim uvjetom — biva, da se ona zamijeni građanskom školom za ženske. Šibeniku i toga treba, a isto tako i okolici.

U tome mora biti cio grad složan bez razlike. Slavna pokrajina Šibenik je ostavila najzapuštenijim u svemu.

Ko i to isposluje — na diku mu.

NA BALKANU.

Sudbina Bosne i Hercegovine poslije aneksije burka neprestano duhove na Balkanu. Na svem Balkanu vlada neka trzavica, kao neko spremanje na rat, a ni ostala Evropa neostaje mirna. Sve su države u Evropi u nekoj velikoj brizi i sve stoje na oprezu, čekaju konferencu sila potpisnica, a niko nije pravo siguran, što će biti na toj konferenci, što li poslije nje.

Kolo država vrti se naokolo, potežu se i natežu se sad na ovu sad na onu stranu, val diplomatske politike diže se i spušta se, a Austrija stoji posred kola i ne zna, hoće li je ko iskreno primiti u zagrljaj, hoće li joj svi saveznici ostati prijateljima. Italija joj se čini pre više vještom ballerinom, pa koliko joj puta lijepa ballerina okrene lijepo lice, toliko joj puta okrene i ledja. Rusija, Engleška i Francuska govore, ali govore kao da čuješ stara grčka proročanstva. *Ibis redibis nunquam peribis in bello.*

Tako ti veliki govore mudro i zavijeno, a mali se koprcaju nervozno, spremaju se izazivno, kao da će sad na sutra planuti puška.

Balkan se vas vrpolji, a svaki dan, koji svane, može donijeti iznenadjenja.

Kako novine pišu, doznaje se, da su Crnogorci dne 2 prosinca dovukli 4 teška topa u Njeguš. Tu je narod sa velikim slavljem dočekao topove, oduševljeno kličući: „U rat, u rat“.

Topovi se sada vuču dalje na Lovćen, te će biti metnuti nasuprot austrijskoj tvrđavi Vrmac. Pošto su potrebni putevi, Crnogorci rade dan i noć, da te puteve izgrade.

U Srbiji isto nastavlja se pripreme za rat.

Municija dovozi se u Srbiju preko Soluna neprestano. Turske vlasti taj dovoz slobodno puštaju, a kad ga popuštaju, znači da znadu, da taj ratni materijal nije napereu sigurno proti Turskoj.

Topovi svake vrste, puške, naboji uvijek dolaze novi —

Turska pak neprestaje bojkotovati trgovinu, koja dolazi iz Austro-ugarske, čime joj nanosi ogromne štete. Usprkos svim pr testima sa strane Austrje, bojkot traje i širi se i dalje. Dapače austrijska roba nemože da nadje ni ljudi, da ju iskraju.

Neugodni položaj naše monarhije sve to više se pogoršava, a svaki novi glas donosi novo razočaranje.

Bez obzira na ono, što o aneksiji Bosne i Hercegovine govore Francuzi, Englezi i Rusi, glasovi, koji dolaze iz Italije i Njemačke, kao dviju saveznih država, nemogu da pobude zadovoljstva kod odlučujućih faktora u Beču, koji, kad su zamirili ovu potku, nijesu ni u snu mislili, da će ovaki odaziv naći.

Evo što n. pr. misle u Njemačkoj. Dne 5 o. mj. govorio je u njem. državnom saboru između ostalih socijalno-demokratski zastupnik Scheidemann. On se je dotaknuo i aneksije Bosne i Hercegovine. Rekao je, kakobi se po mnijenju pangermana njemačka af ra morala protezati sve do perzijskoga Golfa. Aneksija Bosne i Hercegovine po Austriji znači otvorenu povredu, raskinuće berlinskoga ugovora. Zar nije bilo moguće, da njemačka vlada pokuša zapriječiti ovo nepoštovanje berlinskoga ugovora? Ja bih dalje pitao, da li je istina, da je car Vilim pisao odnosno brzojavio caru austrijskom, da mu stavlja njemačke čete na raspoloženje. — Ovo je svakako zanimiv glas iz njem. drž. sabora.

Tako govore o saveznoj Njemačkoj. U Italiji pak govore još jasnije i otvorenije. Ono što je rekao zastupnik Fortis kao da znači naviještenje nove politike u Italiji, kao da hoće da prekinu dosadanji muk i sve obzire, jer, kako kaže Fortis, „Slobodu svojih odluka nije Italija nikome založila“. On traži od Austrije, odnosno od Erentala „*patti chiari, amicizia lunga*“. Jer veli „Italija nemože podnositi ovo stanje jednostranoga prijateljstva. Jedina država, koja nama u istinu prijete ratom, to je naš saveznik“.

Ove su riječi Fortiseve odviše jasne i izrazite, a da se bolje razumije donosimo u izvadku dio njegova znamenitog govora: „Italija može u naviještenju konferencu gledati sa sigurnim mirom. Slobodu svojih odluka nije Italija nikomu založila. Pa ako se konferenca i ne sastane, to se ne smije podvojiti o mogućnosti mirna sporazuma s ostalim vlastima. Berlinski je ugovor raskinut, no time ne ću da kažem, da je trojni savez propao. „Ja mislim, da mi moramo nastojati, da ostanemo u trojnom savezu i onda, ako do konferencie i ne dođe, no nipošto nećemo ostati u trojnom savezu pod svaku cijenu. Mi uza sve hoćemo da ostanemo u trojnom savezu prem da nam je Austro-ugarska to veoma otežčala. Mi ne samo da imamo pravo najštrije osuditi loš postupak s našim suplemenicima u Austro-ugarskoj, nego se moramo odlučno potužiti na neprestana represalija na našu štetu, koja su represalija velika nepravda, učinjena Italiji. Još teže podnosimo oružanja naših saveznika. Mi pitamo: Koju svrhu imaju ta oružanja? Mi živimo u miru s ostalim svjetom. No ako podje tako dalje, onda ćemo morati kliknuti barunu Aehrenthalu: „*Patti chiari, amicizia lunga!* Izjavite se, ako želite naše prijateljstvo.“ Ako dodje taj čas, onda ćemo rascistiti stvari i morati reći Aehrenthalu ili njegovim nasljednicima: Italija ne može podnositi ovo

stanje jednostranoga prijateljstva. Jedina država, koja nam doista prijete ratom, naš je saveznik. Ili će se Austro-ugarska povući u se i započeti drugi kurs ili ćemo se mi odreći svih obveza, na koje smo pristali, pa dogodilo se što mu drago. To ja zaista ne želim. No neka nas ne prisile na to, Svakako ova je zemlja jednodušna i spremna na svaku žrtvu, da svoje pravo zastupa svojom moću.“

Ko zna čitati i što štije razumjeti, tu Fortis, a preko Fortisa sva Italija govori jakim, energčnim akcentima, koji odavaju svijest o sebi, o svojoj moći, kojom će — kako kaže Fortis — Italija braniti svoje pravo uz svaku žrtvu. Dogodilo se štomu drago, pa i uz cijenu eventualnih ratnih strahota. Italija će se odreći svih obveza, kojima ju veže trojni savez, ako se Austro-ugarska neporuče u se. Što znače te riječi, netreba tumačiti.

Dok je Fortis govorio i kad je svršio sva mu je talijanska komora odobravalala bez razlike, a od tog demonstrativnog odobravanja nijesu se sustegli ni zastupnici većine, t. j. oni, koji su glasovali i odobrili vanjsku politiku Tiltonijevu.

Dok ovako naša monarhija stoji prema vani zaslugom mudre politike Erentalove, unutarnje stanje ove države pokaz je još žalosniju sliku.

Kad pogledaš preko sve monarhije, teško da nadješ naroda i jednog ciglog, koji bi zadovoljan bio. Ta, ako ni Njemci ni Magjari nijesu zadovoljni, kako ćeš da budu zadovoljni Slaveni a kako mi Hrvati i Srbi?! Nad zlatnin Pragom proglašen je prijeki sud; krvnik čeka svoje žrtve, koje će da svojom krvlju poprskaju izmučenu česku zemlju, da poprskaju krvlju sveto i drago tlo onog zlatnog istoričkog grada, nad kojim od vjekova stoje napisane ponosne riječi „*Praga Caput Regni*“, a nad sudbinom kojega trepi svako česko srce onako, kako trepi srce majino nad čedom svojim.

Slovinci stoje još i danas pod dojmom zbivših se događaja u Ljubljani, gdje je krv slovenačka imala da služi tamjanom silovitosti njemačkih fanatika.

U Hrvatskoj je pak opet tako žalosno stanje, kakvo nebi bilo, da je nad svom Hrvatskom proglašen prijeki sud. Sramotni, protivustavni režim bana Rauha nečaca se ničega i digoni narodno ustupljenje kraju. Tamnice se pune svakim danom ljudima od glasa, ugleda poštenja i pr glasuje ih se sumnjivima najga lnijeg i najcrnijeg zločinstva, zločinstva veleizdaje, drži ih se zatvorene po 2, 3 i 4. mjeseca, a da se kroz to vrijeme nije pvela protiv njih istraga, kako to zakon traži. Preko 40. uglednih Srba čami po tamnicama u Zagrebu, Varaždinu i Bjelovaru kao tobožnji, „veleizdajnici“. Rauch, kukavac, misli time slomiti otpor naroda, ustrašiti Srbe, razbiti koaliciju Hrvata i Srba, a vlada propalih aristokrata u Pešti to traži i zahtjeva, a vlada u Beču to trpi.

I ovako je više il manje svugdje, gdje Slaven žive, uza sve to, što ih u ovoj monarhiji najviše imade.

Vladama u Beču i Pešti malo je nezadovoljstva Slavena, pak svom svojom teutonskom čudi njezini suplemenici, njezina „zlatne mladost“ počela je da štapovima po glavi uči pameti mladost talijansku za to, što ova traži za sebe potrebite škole.

Ovako se evo stanje prama vani potpuno i vjerno odražuje u unutarnjem stanju kao u zrcalu.

A baš u doba kad na Balkanu vrije, a odnikud prijatelja nije.

Naše se želje kupe u uskliku: Nedaj Bože ni vječna pravdo, da naš narod pretrpi kakve štete, ni da plaća tudje račune i pogrješke.

RAZNE VIJESTI

Realca u Šibeniku. Kako bečke novine javljaju predložila je vlada za god. 1909 da se podigne devet novih realnih škola. Među tima je ubrojena jedna sa srpsko-hrvatskim nastavnim jezikom, koja se ima podignuti u Šibeniku.

Te Deum laudamus! da napokon i naš grad dobija jednu srednju školu, i da Šibenik prestaje biti jednim velikim selom i jedino mjesto u Dalmaciji, koje nema škola srednjih. Šibenik je bio od svijeta zanemaren, kao da je bio u sred Africe, a kao da su Šibenčani najgluplji na ovome svijetu i nesposobni za prosvjetu. Mi smo zbog zanemarenosti mudre hrvatske politike Šibenčani ostajali prosti težaci, a furešti dolazili i vrvili, da se nagrnu novaca i bogati vrata se otkle su i došli.

Šibenik je radostan i od radosi kliče Šibenčani: Tebe Boga hvalimo!

Vojničkom zapovjedništvu moramo se uz veliko ogorčenje svega građanstva potužiti.

Neznamo po koji put se ovo opetuje, da neki nemirni elementi, pripadnici mjesne vojničke posade, svojim ponašanjem izazivaju opravdano ogorčenje šibenskog građanstva. Nedostojno ponašanje, kako čujemo, nekih vojnika takovo je, da nesluži na čast samoj posadi. A pošto smo sigurni, da mjesno zapovjedništvo moguće nije upućeno u stvar, to ga ovim putem želimo upozoriti, da ono uzme energične korake, kojima da zapriječi eventualne nesreće i sukobe između građanstva i nekih vojnika.

U prošlu nedjelju u večer, kako čujemo, ponašanje jednog vojnika u malo da nije urodilo nepravilnostima, koje su mogle imati i ružnih posljedica. U kavani Zankovoj počeo je jedan vojnik da uvredljivo govori o Hrvatima, Srbima, Talijancima, hvaleći Nijemce i govoreći, da je sve ovo njemačko. Tako nam bar kazuju, a da je bilo još i goreg. Napokon je taj nesretnjak ticao mač. Mačem je stavio u pogibelj i samu gospodju kavanara Zanki, a kad je bio odalečen, opet se povratio i htio nasrnuti mačem — čim li — u kavanu i na gospodju. Srećom se tu namjeriše zgodni ljudi, pa zapriječiše zle posljedice. Ali se stvar počela sve to gore zaplićati, jer je dotičnik već bio po gradu kupio drugove vojnike i oni došli u pomoć tom nemirnom drugu. Srećom nadšlo redarstvo i zapriječilo nesreću. Svaki čas je bilo očekivati, da krv pane. Od bezglava čovjeka oružana, tesko se je nadati boljemu ili čemu pametnu.

Redarstvu na čast njegovo odvažno i energično postupanje, jer je bilo uprav na mjestu i u redu, a osobita zasluga za red i odstranjenje gorih nepričaja i nesreće ide redara Čaletu. Evala mu, kao kad je izložio i svoj život pogibelji u jednom ružnom trenu, a bio je još sam. Bio je uprav priseban.

Mnoštvo građanstva bilo se u čas okupilo, i bilo je već opaziti neku uzburkanost i vrjenje u njemu.

Patrola je onog izgreznika odalečila, i drago nam je da je onako lijepo svršilo bez ikijeg zla. Nu ipak vojničko zapovjedništvo upozorujemo na ovaj događaj, a da ono upotrebi svu energiju protiv pogibeljnih elemenata u vojsci:

Uz to mu preporučamo, da zabrani vojniciima vrijeđati i Hrvate i Srbe i Talijance, jer mi smo ovdje kod svoje kuće, a nijesmo psi. A hvaliti gospodski njemački narod slobodno svakomu, ali i to nek nebade prkosno i izazovno.

Inače, otvoreno priznajemo, da se je građanstvo

sa vojskom u opće ovdje moglo samo hvaliti i danas se hvali, jer je postupanje sve mjesne posade u opće korektno i pohvalno. Samo treba obuzdati neke nemirne elemente —

Gradjanstvu pak preporučamo mir i treznost u ovakim prigodama.

Izgređ vojnika u kavani Zanki, koji se zbio u nedjelju u večer, mogao s punim razlogom dovesti do ružnih čina. Kažu nam, koji su tu bili prisutni, da je vojničko postupanje bilo najskrajnije uvredljivo izazivanje, a samo je čudo, da se nije zbilom gorih stvari, a to da se jedino ima zahvaliti prisebnosti redara i razboritoj ustrpljivosti prisutnih građana.

Izgređnik je, kako nam kažu, počeo da vrijeđja hrvatstvo i srpstvo. Nije prostio ni Talijanima. Da su k...ve svi, koji govore hrvatski i talijanski u Dalmaciji; da su ništa Srbi i Hrvati; da je Nijemac koji ovdje zapovijeda, a njemački jezik koji vlada u Dalmaciji; kakvi Hrvati, kakvi Srbi, šta njihov jezik; da je njemački jezik najbolji, najpošteniji i slično.

Ovo nepristojno i uvredljivo postupanje kosnulo se mnogih. Vojnik je bio odalečen i sve srećom prošlo mirno.

Nadamo se da će mjesno zapovjedništvo učiniti svoju.

Zločin jednog lajtnanta. Sarajevo, 11. prosinca.

„Srpska Riječ“ donosi ovo:

Jutros je došlo u našu redakciju veliko izaslanstvo iz Višegrada. Na čelu izaslanstva bila su tri sveštenika. Izaslanstvo nam je ispričalo s tugom i ogorčenjem ovaj užasni događaj jednog c. i k. lajtnanta, po narodnosti Magjara, u Štrpcima.

Zločin se zbio u nedjelju.

Zapovjednik „štrafuna“ u Štrpcima ces. i kr. lajtnant, po narodnosti Magjar, zagledao se u jednu djevojčicu od 14 godina, koja je bila u učitelja tam. komunalne škole Petra Vojnovića. U nedjelju u noći provalio je taj c. i k. lajtnant s patrolom u stan učitelja Petra Vojnovića i tražio za noćcu djevojku.

Kako je nije odmah našao provalio je u stan sveštenika Koste Popovića, gdje je patrola s golim bajonetama razbila dvojna vrata i našla se pred razdrlijenim grudima sveštenikove žene, koja je očajno klicala: ubijte mene, ali mi ne ćete prije ubiti muža.“ Kad i tamo nijesu našli djevojke opkoliše učiteljev stan, zatvoriše cestu, te se dadoše u potjeru za djevojkom.

U to je žandar-ski vahtmajstor u Štrpcima brže bolje odjurio u Višegrad, da tamo javi čuda i pokore, na što se iz Višegrada krenula četa vojnika pod zapovjedništvom jednog kapetana u Štrpcu.

No stigla je prekasno.

U stanu c. i k. lajtnanta nagjena je sirota djevojčica sva rasparana i izgrebena, a prizvani višegradski ljekar dr. Marovski konstantovao je, da je silovana i deflorirana.

Vojnici su razoružali „štrafune“ i c. i k. lajtnanta strpali u aps.

Kot. prestonik Besarović u Višegradu i jedan brigadir vode istragu i čim je svrše, javićemo o tom zločinu potanje.“

Milodari „Kola“. Doprinijeli su Korit Hrvat. muz. društva „Kolo“ u Šibeniku, da počaste uspomenu pok. Antice Karadjole Šimine, Gg. Paško Karadjole K 1. Braća Iljadica K 2. da počaste uspomenu pok. Olge Rajević Gg. Paško Rora K 2. Krste Bujas K 2. Krste Sunara K. 2. Pio Terzuović K 3. Braća Iljadica K 2. Obitelj Fontana K 2. Frane Sunara K 2. Petar Škarica K 2. B.re Zanchi K 2 — Naj. zah. — Up. „Kola“

Razgovor kuma Duje i kuma Marina.

Duje: Ma baš san se bi dreto k tebi uputi, da te pitan. —

Marin: A ča, kume Duje? joli ti je koja premura?

D: Ma ni, ven drugo. Jesi li štija foje? Jes' vidi rat? —

M: Jesan, al nima rata; cina vinu je kâ i pri.

D: Ma ne bolan ti pravi rat, veng oni izmeju Dotura Drinkovića i onog žudije Franka.

M: Jesan, Gospodina ti, — ští san sve do janci kapi. — A neznaš, kume Duje, da san mu pisa...

D: Ti s' pisa?! — a komu?

M: Pisa san Drinkoviću — šteto neto.

D: A ča si mu pisa? — Intanto znaj, i ja san pisa —

M: I ti s' pisa!? A komu si pisa?

D: Onome smrdećem žudiji u Zagreb.

M: A ča si mu pisa? — nu!

D: Kaži ti pri meni.

M: (vadi kus karte) Evo, st j atento:

Šjor gospodine Drinkoviću!

Ští san sve po tanko, ča s' ti pisa Franku i Franku tebi. Ti s' Franku kaza debeli, a on je tebi vrati još debji i sa šuporton. Sujete se ka' gladni pasi kad laju. Sicaš li se, spuži te neodnili, kad su ono naši kazivali i po fojin pisali da nevirujete žudiji Franku, da je to kupjeno smrdljivce apošta, da radi kontra puku arvatskom. A unda si ti, — spuži te neizili — šjor Mate, sova naše jude i prave Arvate, a brani si onog smrdljivca Franka i govori si i pisa si po fojiman, da je ti smrdljivi žudija najveći Arvat na svitu. — Jes' ču, šjor Mate, kakvu si beštimu reka onda? Bog ti prosti! onda si brani njega, a sova naše jude, kâ da si bi plaćen, a sad?...

Je, brate, reka ti je debelu; pišta manje. vengo da si mulac smutljivac ciloga grada Šibenika i cile Dalmacije. Da je falí, nije puno falí; — i je vrag u tebi; nedaš mura nikomen; — a primaš dobru plaću a neradiš ništa.

Ali ga, šjor Mate, i ti suješ, da te Bog učuva! Jadni Šibenčani siguro vaja da nosu škapular od straja od te tvoje jezičine. Ni pokojna šjora Mare štramacera ni znala kâ ti znaš

Dunkve, vidiš da su naši judi dobro besidili; a sad, kad si se i ti eto uvirija o smrdljivosti pulitike frankove, promini pulitiku, pa, ako si pošten, dojdí u našu pučku.

Al pri veng udješ, operi ti tvoj pogani jazik. Er naša pučka pulitika neprima šporki jezičetin.

Zeleći, da ti Bog i sveti Duje prosvitli pamet i da se pokaješ, jesan tvoj kum Marin.

D: Ma bravo, kume Marine; ti pišeš kâ naš kumrat, boje veng dotur. — O! da s' ti učí!?

M: Bi bi dosad svrši u prežun.

D: A zašto? kako?

M: Za to, jer doturi i popi i fratri lažu kâ pasi, ko će boje; a ja bi najboje, pa bi in fondo svrši u prežun. Ča ne?! — Evo ti, prežempjo dotur Frank i Drinković. —

D: Jemaš pravo, kâ da pištulu pivaš. Al jema i doturi, ki su dobri za puk, a od popov i fratrov neću reć ništa. Bilí mušic malo jema.

M: A ča s' ti pisa? — nek čujen.

D: Ja? — Deboto kâ i ti. Pazi!

Ti, šjor smrdeći čiftski skote!

Ti s' doša meju naš svit, pa si usmrđi svu pulitiku našu arvacku. Mnoge karonje su te pomagale; kad si napada poštene Arvate i našu braću Srbe. Luježu poštenja arvackoga, od tvoga pera i od pera oni drugi tvoji karonj nikor ni osta u miru. Svi smo bili lupeži, samo si ti bi pošten i jedini pravi Arvat. Tako te i Dotur Drinković pri fali, a sad ste se posovali kâ dvi pogrde, ka ruzi, ka prave dvi karonje i od vaše smrdeće jezičine sva nam kuća smrdi. Znajući te ko si i ča si, vajalo bi kazat, da je svak, koga ti suješ, pošten čovik, a ja invecé kažn: rugo ti, rugo Drinković; ti karonja jedna a on druga. Svi ste jednaci bili i bićete. Jedino, ča s' pravo i dobro reka, jes to, ča si Drinkoviću reka da je smrdjivac; ali, ako Drinković reče tebi da si ti smrdjivac triput veći od njega, jemače pravo i on.

Vazmite se šotobraco i oba se lipo utopite. Pju na oba i deboto i gore.

Smrdeći žudijo, neruvin:ji višje našu arvacku pulitiku; to ti veli po pušku kum Duje.

M: Mâ si jik raženta na svu svetu voju.

D: Ča nisan zar reka dobro, gospodina ti?!

M: Viš; slušajući ča ti pšeš, vrze mi se jedna po pameti, a pari mi se, ni luda. — I okladí bi se, da neću falit.

D: A ča misliš to?

M: Ja din, da su oni kâ i pujiški lupeži; obdan se suju, obnoć jopet zajedno krađu.

D: Sveti me Duje sapè onondec no vr vrja Mrjana kad nis' pogodi! — Jemaš prav. Pravi pujiški lupeži. — Pari mi se čut kâ iz pištule.

VELIKO SKLADIŠTE Gotovih odijela za gospodu

Častim se upozoriti P. N. Općinstvo, da sam pred malo dana dobavio veliku kolikoću finih odijela za gospodu, sasvim ukusno skrojenih i od najfinijih vunelih tkanina, koja mogu prodavati uz tako nizke cijene da se nebojim nikakove utakmice.

Prema tome tko želi imati jedno fino, a uz to i jeftino odijelo, neka se meni obrati, te jamčim da će svak ostati potpuno zadovoljan.

Sa štovanjem
Pio Terzanović